

تاملی بر روابط همسران

یوسف خمسه - مشاور حقوقی

آمار های ارائه شده از سوی مراجع رسمی و مشاهدات میدانی همگی حکایت از جدی شدن کوک ساز طلاق و ضرب آهنگ جدائی در ابتدائی ترین مراحل اختلافات و ناسازگاری های میان همسران می باشد. به اذعان کارشناسان پائین آمدن آستانه تحمل زن و شوهر و ناتوانی در ایجاد همدلی محصول عوامل متعدد محیطی و شخصیتی نظیر " فشار بحران های اقتصادی و فرهنگی موجود جامعه به درون خانواده " ، " نادیده گرفتن تفاوت های جنسیتی از سوی همسران " ، " عدم آگاهی صحیح و به موقع همسران از مسائل مرتبط با بهداشت جنسی و زناشویی " ، " ضعیف شدن کارکرد خانواده در ایجاد شناخت مطلوب دختران و پسران از یکدیگر " و ... ، می باشد. حتی در فرضی که همسران علیرغم اختلافات موجود خواهان حل مسائل پیش آمده و ادامه زندگی توأم با محبت می باشند ، رویکرد آنان در این امر کاملاً "معکوس گردیده است . و درصد بسیاری از سنت های حسنه و تجربیات پدران و مادران در ورود سازنده به مسائل جوانان رنگ باخته و مورد پذیرش زوجین نیست و فرهنگ رجوع به کارشناسان خانواده و مشاورین نیز جلوه بسیار ضعیفی دارد. ریشه دوانیدن این آسیب ها و ادامه آن مبتلا به بخش قابل توجهی از اقشار جامعه گردیده و تحصیل کرده و بیسواد ، دارا و ندار ، افراد با موقعیت متوسط یا برتر ، تازه همسران و یا خانواده های با قدمت بیشتر، نمی شناسد ! متأسفانه کثرت برخی دعاوی خانواده در محاکم و آسیب های روانی و جامعه شناختی ناشی از آن ، همگی مویذ موارد فوق می باشد. این آمار بدون احتساب " طلاق های روانی " (گسستگی عاطفی زوجین علیرغم ادامه زندگی مشترک) ، نیز خود پرده از بحران های موجود و پیش رو برمیدارد. و اینگونه هست که بیشترین مراجعین مشاوران حقوقی و وکلا ، همسرانی می باشند که در انتخاب اول " راه حل حقوقی " را برمی گزینند بدون آنکه نقش مشاورین خانواده و یا ریش سفیدان و بزرگترهای فامیل را محک بزنند ! (این مطلب با رسالت علوم انسانی و اجتماعی هم سازگاری ندارد).

شاید مطالب مختصری که در پی می آید برای دختران و پسرانی که در شرف آشنائی جهت ازدواج بوده و نیز همسرانی که یکدیگر را دوست دارند و هر دو طالب پیشگیری و حل اختلافات موجود میان خود می باشند خالی از فایده نباشد.

1. بدون شک بالا بردن سطح اطلاعات در یک رابطه عاطفی و حقوقی متقابل و امور مربوط به اصول زندگی مشترک ، از طریق مطالعه و . درک و آگاهی تفاوت های " ، " گفتار مثبت و سازنده " ، " مهارت حل مسئله و مدیریت بحران " ، مانند... رجوع به مشاوران و رعایت اخلاق در خانواده " ، " اصول بهداشت جنسی و زناشویی " ، " طبیعی (روانشناختی و فیزیولوژیک) همسران از یکدیگر همگی از ملزومات ضروری رسیدن به روابط خانوادگی مطلوب در جامعه امروز و نشان از هوشیاری زن و مرد خواهد بود.
2. میباید . اول آنکه - از ابتدای انتخاب و خواستگاری و پس از آن در ادامه زندگی مشترک - دو آسیب اساسی همواره متوجه همسران (را به... هریک از آنها رسیدن به ایده ال های خود و جبران کمبودهای موجود در گذشته خود (اعم از روانی ، مالی ، حمایتی و " : در صورت ناکامی ، آثار تدریجی نامطلوبی در روابط آنها به " و نتیجتاً "طور یکطرفه در طرف مقابل خود جستجو و مطالبه می کنند " از لحاظ آماری ، غالباً - زن و شوهر " جای خواهد گذاشت . حال آنکه زن و شوهر باید در کنار یکدیگر کامل گردند. دوم آنکه : شبیه به خود سازد " با نادیده گرفتن شخصیت مستقل همسر خود و توانائی ها و علائق او تلاش می کند طرف مقابل را کاملاً - شوهر به او - طبق قواعد پذیرفته شده شرعی و اجتماعی ، برتر و ممتاز نیست " که لزوماً - و ویژگی های شخصی و خانوادگی خود را " و متأسفانه در اختلافات . این شروع همان طلاق های روانی است ! او را ملزم به تمکین از ایده های خود نماید تحمیل نموده و خانگی همواره می توان ردپائی از آسیب های فوق مشاهده نمود که در صورت عدم توجه موجب بروز توقعات مداوم و آزار دهنده و سلب آسایش روانی در زندگی مشترک خواهد بود.
3. شایسته است دختر و پسری که قصد ازدواج دارند در خصوص نوع خواسته های خود از زندگی مشترک اندیشه کنند و با بهره گیری از تجربه های افراد موفق به تنظیم فهرستی از اولویت های مهم زندگی پیش رو بپردازند و یکایک آنها را در جلسات آشنائی و با بهره گیری از نظر و تجربیات بزرگان خانواده، مطرح نموده و به توافق و نتیجه مطلوب برسند. تا همواره راه حل برون رفت از مشکلات را در عمل به اولویت ها و مدارا و مدیریت در امور زندگی مشترک بیابند و به تبع آن عشق و علاقه و محبت و وفاداری میان خود را بیمه از خویش "کنند. و در اینصورت نیازی نخواهد بود که در زمان بروز اختلافات ، یکی از آنها نا امیدانه برای دوام زندگی ، کاملاً بگذرد !
4. ازدواج نیز یک قرارداد حقوقی و بلکه مهمترین آنهاست . و مانند سایر قراردادها طرفین ملزم هستند با شناخت حقوق و تکالیف خود و

- با درک طبیعت این رابطه حقوقی (و عاطفی) به انجام تعهدات و وعده های خود در مقابل طرف دیگر بپردازند و راضی به ضرر دیگری نباشند . عقل ، قانون ، شرع ، عرف و اخلاق ، همگی مویذ این امر است . چگونه پذیرفته خواهد بود ، در قرارداد با غریبه ها ! به همه توصیه های فوق عمل شود ولی در قرارداد با همسر خویش چنین نباشد
5. هر گز با عشق و دستیابی به رابطه سالم و ازدواج موفق ، قابل جمع نیستند " کنترل او " و " اندیشه سلطه بر همسر " ، " دروغ گفتن " . و موجب نابودی شادی های زندگی خواهد شد .
6. هر یک از زن و شوهر ، هر گز به آنچه از رابطه زناشویی توقع دارند نخواهند رسید مگر دیگری نیز به آنچه از این رابطه مطلوب اوست ، برسد .
7. عصبانیت ، خشم و اختلاف نظر میان زن و شوهر نه تنها امر مذمومی نیست بلکه با مدیریت صحیح می تواند شادی مضاعف به همراه داشته باشد . (قدیمی تر ها چه زیبا میگفتند اخم و دعوی زن و شوهر نمک زندگی است) . این تلخی ها در بستر موفقیت ها و خوشی های زندگی مشترک همچون پا د زهر سموم را از کالبد زندگی همسران دور می کند . به شرط آنکه به آن دامن زده نشود . باید اگر کاسنی تلخ است " در شرایط خشم و بحران اختلاف نظر به یکدیگر فرصت دهند و تصمیم های عجولانه نگیرند . به قول بزرگی و بوستان رها کردن خطاست . اعتراض و عصبانیت همسر نشانه وجود دردی است در درون او که تنها با محبت ، " از بوستان است عشق و وفاداری ، تسکین می یابد .
8. به فرموده قرآن زن و شوهر باید پوشش یکدیگر بوده و عیوب یکدیگر را از منظر و مرئی دیگران دور نگاه دارند . پس تا زمانی که به یکدیگر و به زندگی مشترکتان احترام نگذارید ، توقع این که دیگران به شما بها دهند و احترامتان کنند ، به دور از واقعیت و منطق باید حذر کرد . " است . از اینکه عبرت دیگران شویم ، جدا
9. و آنکه بیشتر حمله کرده و محکوم میکند ، آرامش " در اختلافات خانوادگی هرگز برنده ای وجود ندارد " این اصل را باید پذیرفت که روانی و لذت زندگی را بیشتر و زودتر می بازد . در دعوی پیش آمده طرف مقابل دشمن نیست بلکه شریک زندگی و حاصل انتخاب ماست . می توانید با بهره گیری از حربه عشق و مدارا و محق دانستن همسران ، بدر آنجا که باید ، (با رعایت انصاف) ، آگاهانه به او - برد ((اختلافات خانوادگی هرگز نباید به راه حل این یعنی در مشاجرات و ! از این معرکه شما برنده خارج شوید " تا نهایتا ! بیازید برد)) دل خوش کرد بلکه سعادت و آرامش میان زن و شوهر و تحکیم روابط عاشقانه و تقویت اعتماد متقابل ، در گرو انتخاب راه باخت)) می باشد . - حل ((باخت